

Kokis Patriks Kinga Callahana izs New Yorka, jau seninu da kar-
tojo szkolo no augstzuo tiltu in wan-
denu ir sweikas paliko. Spalio 27
uzmane szkotie no tiltu Poughkeepsie
keeps izs augsto 212 pedu ir
tpia Hudson ir per ta szkotima
teip susitrenke, kad po to gywe-
no tikait 5 adynas, Spalio 27
Callahan sa keletu desetu lietu
dinyku nuego ant mineto tiltu, o
draugai zemai ant luotu laukuma
idant jy nuszokusi priimtie ir jo
gabentie ant krazto. Callahan ir jo
draugai buwo tikri, kad kaip per
reitime laike teip ir dabar nusi-
seks, wienok iszejo wisai kitap.
Callahan szkolo in wandeny apie
adyna ryto, o mire 11 adyna ir
25 minutas pries pietus.

The Lithuanian Weekly "Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Solicits all kind of Job Printing and trans-
lates in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikraštis "LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KAS TUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užveizdetojas A. OLSZEWSKIS.

Bankas: 1000 (Korespondencijos) ir laisvalaikio tu-
ri buti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.
954 33rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS.

Paisai turi būti siunsti per MONEY ORDER arba
REGISTRUOTĄSI GROMATĄ ant ranku

A. OLSZEWSKIO,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Gelazinkeliai ir turtai Si- berijos.

Gelazinkelis Siberijos, kury po-
kelio metu pabaigęs, tures labai
didelę vertę. Suvenis
kraštyje Didelio mariu (Spakaino
Oceano) su krasniais Atlantisko
Oceano. No kokio norint miesto
wakarynes Europos galima bus wa-
žiuoti per visą Europą. Ma-
skolija ir Azija iki miestui Wla-
diwostok. Gelazinkelis Siberijos
bus tai ilgiausias gelazinkelis ant
svieto.

Tasai gelazinkelis tures didelią
vertę del Maskolijos, nes
gales tenais geriau pridaboti
twarkos, naudotis iš prigimtu
turtu tos dideles ir bagotos da-
lies žemes ir padidintie sawo spe-
kas Azijoje.

Teip pat tas gelazinkelis tur di-
delią vertę del gywentoju
wisos Europos, nes milijonai žmo-
nių gales tenai apsigyventie ir
naudotis iš turtu žemes.

Siberijoje yra daug daugiau
wietu del apsigywenimu, kaip wi-
soje Europoje, arba kaip ir Su-
wienitose Walstijose, o giwen-
toju Siberijoje yra tik tai 1.677,
416. Ir teip:

Apskritije Jeniseisko yra gy- wentoju	428,515
" Irkucko	387,400
" Zabaikalo	499,800
" Amuro	40,600
" Ryt. Siberijos	74,000
" Jokucko	550,179

Iš wiso ape 1,677,800
Iš to matom koks tai tenai yra
tusztumas ir kokio daugybe žmo-
nių galeto tenai gywentie, Oras
Siberijos yra sweikas, siaurine
dalis yra szalta, bet apskritij
Siberijos gelazinkelio, oras yra
panaszus orui widuriniu Masko-
lijos gubernija ir per tai swisia,
yra atsakantis del žemdirbystes.
Daugybe žemes yra labai waisin-
gos; ypatingai ietwarkine Sibe-
rija, kuri jau daugia yra žinoma.
In rytus no gubernijos Orenburgo
ir Permskos guli labai waisingos
lygumos: Iszim, Berabin, ir Ku-
lumbin. Apemia pawietus Kurs-
ganskō, Jalotuwowsko, Iszimsko,
Kainsko, Bijarsko, Tomsko ir pie-
tineje pusėje wienijasi su ligu
moms apskriczio Aknotinskō.

Lygumos tos yra tokio didu-
mo, kaip wisa Prancija, o gywen-
toju tenai yra 2 milijonai. Todel
kaip bus pabaiktas gelazinkelis,
gales žmones apsigyventie ant tu
lygumu, kur žeme yra gera, wai-
singa ir lengwai yra pradeti gy-
wentie, nes nera girti, o po apa-
czia wisur yra angliai. Iš to ga-
lima swrastie, kaip ateitis Sibe-
rijos yra labai dideli.

Teipogi reik ir ta atmintie, kad
Siberijoje yra neapsakytai turtai
žemeje. Kalnuose Uralo ir i pie-
tus no Uralo gubernijose: Tom-
sko, Jeniseisko, Irkucko, apskri-
tis Akmolinskos ir lygumos Kirgi-

zu užlaiko labai daug geležies ir
angliu. Druskos teip pat yra labai
daug, o ipatingai daug wietose
Jeniseiskos, Tabolskos, Irkuckos
ir Tomskos redybos. O lygumos
Kirgizu yra tai tikra žeme drus-
kos. Daugelyje wietu randasi cin-
kas ir waris, o ipatingai apskri-
tyje Amuro, Akmolinskō ir Zabaik-
kalsko. Teipogi nemažai yra mur-
mulo ir brangiu akmenu.

Sidabro kasyklos dabar yra tik-
tai kalnuose Altajo, apskritije
Nerczinskō ir ant lygumu Kirgi-
zu. Aukso jau ir dabar nemažai
išz Siberijos gauna Maskolija, o
kada bus pabaiktas geležinkelis,
tada gales padidintie kasykla ir
aptures daug daugiau negu dabar.
Dabar Maskolija išzgabena išz
Siberijos aukso ant metu swir-
szum 1858 pudu, o išz kalnu Ura-
lo 594 pudu. Tai kaip matom
Maskolija išz Siberijos tur kas-
met po 2,402 pudu aukso, wertu-
mo 30 milijonu rubliu.

Ir iki dabartiniai laikai Mas-
kolija galeto daug daugiau ture-
tie naudos išz Siberijos, jeigu te-
nai butu daugiau žmonių ir gele-
žinkeliu. Todel su inwiedimu ge-
ležinkeliu, Siberija swisiau kitaip
išzrodīs. Milionai žmonių kelias
in Siberija jieszkotie uždarbiu,
arba apsigywentie tenai. Ypac
gales pasinaudotie gywentojai
Maskolijos, o jeigu bus daleista,
tai užrubežiniai gywentojai da-
greicziau pasinaudotū. Jeigu bu-
tu daleista, tai ir dabar Anglikai
ir Wokiecziai tukstanciziais ke-
liautu in Siberija ir in kitas da-
lis Maskolijos.

Da geležinkelis Siberijos ne ya-
ra pabaigtas, o jau daug žmonių
išz widuriniu Europiszkos Masko-
lijos guberniu keliauja in Siberija.
Jau ir musu Lietuwiiu išz Kauno
ir Wilniaus redybos nemažai išz-
keliauo. Daugiau žinomos parti-
jos išzkeliawo išz apskriczio mie-
steliu Jeirogala, Batogala ir kitu
Kauno pawietu. Daugiau išz tu,
kurie išzkeliawo išz Kauno pa-
wieto in Siberija, apsigywenio
kruwoje 35 wiorstus no miesto
Tomsko ir uždejo du nauju kaimu.
Wiena pawadino "Nauja Jeiro-
gala", o antra "Nauja Batogala".

Turiu cze pasakytie, kad Mas-
kolija daro didelius palengwini-
mus del keliaujencziu in Siberija
ir norincziu tenai apsigywentie.
Kožnas, kurs aptur daleidima
waldžios ant apsigywenimo Sibe-
rijoje, užmoka tik tai maža daly
paprasto užmokesnio už geležin-
kely ir atwazewias ant wietos.
Del žmogaus atwazewusio su szei-
myna, waldžia duoda žemes ats-
kancziaz didumo szejminos ir jei-
gu reikalauja, ape 200 rubliu ant
apsigywenimo. Už žemia ir duo-
tus pinigus per ylgus metus ko-
žas tur iszmoketie. Už žemia ro-
kuoja labai mažai, nes žeme te-
nai, yra da labai pigi. Kas turi
pinigu, tai tas nuwazewias už-
perka sau szinota žemes kur jam
tinka, o waldžia duoda žemia tik-
tai tenai, kur jau del to tyczia yra
paskirta ir iszmieruota, peržen-
klinti keliai ir wietos del namu.

Wisi dalykai dabar Siberijoje
yra labai pigūs. Swaras geriausios
mesos ir tai didelem mieste kasz-
tuoja 2 kopeikas; putas geriau-
siu kwietiniu miltu kasztuoja 15
kapeiku. Darbinykas teip pat yra
labai pigus.

Kaip pabaigis geležinkely, gy-
wuliai ir grudai bus daug bran-
gesni, nes gales išzgabiantie in
kitas Europos miestus.

Išz Melrose Park, Ill.

Nedelioje 3 d. Lapkriczio Dr-te
Sz. Juozupo, Melrose Parke, Ill.
laikys sawo pusmetiny susirinki-
ma po nr. 25 — 16th ave, puseu
pirma adyna po pietu, ant kurio
yra užprasžomi wisi sanariai su-
sirinktie, nes yra swarbus apro-
dawimai. Teipogi užprasžome in
tuos brolius lietuwius kurie nore-
tu prisiraszitie prie musu Dr tes,
nes dabar da yra pigus instojimas.
Su guod. J. Stefankewicz prez.
N. Girdwainis sek.

Dorybe pailgina amžiu žmogaus.

(Tasa)

Ar paleistuwystė yra reikalin-
ga? Jau pereitam numeryje „Lie-
tuvos" pasakem, kad paleistu-
wystė negali butie reikalinga ir
naudinga, nes kas yra bledingas
negali butie reikalingas. Prie rei-
kalingu dalyku prigul tik tai tie,
kurie sutinka su amžiniais istatais
Sutwertojaus. Todel wisi pasiel-
gimai žmogaus, kurie yra prie-
szingi tiems istatams, yra nereika-
lingi ir bledingi.

Cze ne noriu sakytie apie to-
kius, kurie sawo gywenime netur
nei jokio rubežiaus, kurie su
paleistuwiais paleistuwauja, su
girtuokliais girtuokliauja, duoda
walia sawo biuriems pageidi-
mams ir pyldo darbus bledingus
del sawes ir del wisuomenes. To-
ki žmones kasa duotidel sawias
ir darbuojasi ant eutrumpinimo
amžiaus sawo. Toki žmones yra
kaipo užkresti kokia baisia liga,
kokiu maru, kurio priwalo kiek-
wienams bijotis. Toki žmones yra
tai platintojai pawimu wisuome-
nes, platintojai daug nelaimiu
bedu ir iszdilimo wisuomenes,
no weido žemes.

Cze tik tai noriu pasakytie ke-
leta žodžių del žmonių, norincziu
gywentie pagal amžina istata Sut-
wertojaus ir jieszkancziu teisy-
bes.

Duodasi girdetie klausimus. Ar
žmogus gal gywentie nekaltybeje,
nedasiledžiant kuniszkui darbu, be
bledes sweiktos? Atsakysime
be jokio abejojimo, kad gal. Da
daugiau pasakysime, kad žmogus
per doringa gywenima netik tai
nepadaro sau bledes, bet pailgina
saw amžiu, išzisaugoja daug ne-
laimiu ir datiria daug palink-
sminimu, kuriu paleistuwia inegal
turetie.

Kasdieniniame gywenime duo-
dasi girdetie daug sznektu, sutin-
ki knygas ir laikraszezius twirti-
nanczius, kad žmogus gywenantis
nekaltybeje daro sau bledia; kad
užlaikytie nekaltybia yra negali-
mas daiktas. Bet jeigu mes no-
rim teisybia pasakytie, tai turim
pasakytie, jogei tai yra darbas ir
samprotawimas neiszmaneliu, ar-
ba žmonių, jieszkancziu laimes
pildyme sawo kuniszkui pageidi-
mu ir tarnaujencziu tiems pa-
geidimams. Kasdieninis patirimas
ir persitikrinimas tikrai mokytu
žmonių liudyja, kad dorybe wi-
suomet yra naudinga del wisuo-
mes ir del paties dorybes dary-
tojaus, niekadus nepadaro bledes
del sweiktos, bet užlaiko swei-
kata ir pailgina amžiu žmogaus.

Kaip pas mus taip ir Norwegi-
joje buwo tokiu žmonių, kurie
kwailino žmonis twirtindami, kad
pinai užlaikytie dorybia kaslink
kuniszkui darbu yra negalimas
daiktas, o jeigu kas prinewalina
sawia doringai gywentie, tai daro
bledia sawo sweikatai. Tada drau-
gyste "Platinimo dorybes", su-
tikdama prieszinikus, kurie ant
pamatu augszciau minetu kwai-
lu priesazciau, atsisakinedawo
no doringo gywenimo, atsiszau-
ke prie mokycziausiu žmonių
Norwegijos, nes prie mokitoju
sostapiles Norwegijos uniwersite-
to, esanczio mieste Krystyania
ident ant pamatu mokslo iszaisz-
kintu ta dalyka del wisuomenes
ir ant pamatu mokslo pasaky-
tu, ar bledinga yra del sweiktos
gywentie doringai? Ar teisybe
yra, kad prisilaikant no kuniszkui
darbu, žmogus tapo nesweiku?

Mokytojai Krystyanijos uniwer-
sitetu dawe szitoky atskama: Ant
užklusimo draugyste ju „Platin-
mo dorybes" no 28 Grudžio 1887
metu, daktariskas departamentas
tur garbia beabejotinai pasakytie:
kad twirtinimai nekuriu žmonių,
iszpasakoti žodžiais arba iszaisz-
kinti raszu, buk tai doringas gy-
wenimas ir czistata (prisilaik-
mas no kuniszkui darbu) yra ble-
dingas sweikatai, yra mela-
gingas. Ne žinom nei

ape kokia liga, nei
ape kokia norssilpn-
bia, ape kuria hemelagys-
tes galima butu pasa-
kytie, kad atsirado išz
priežasties nekalty-
bes, doryngo ir prisi-
laikanczio no kuniszkui
darbu gywenime.

Pasiraszo J. Nicelays. E. Win-
ge, Jockmann, J. Hejberg, J.
Hjort, J. Wann. Miller, E.
Tehonberg, Mokitojai (profesori)
daktarisku mokslo Krystyanijos
uniwersiteto.

Tapati sako profesorius Max
Bubner (Wiedniuje, žiurek jo
"Istatai užlaikimo sweiktos ir
1890 m.")

Buwo ir dabar yra daug pasa-
ku ape ta, kad daug ligu atsiranda
išz priežasties prisiturtimo
no kuniszkui darbu ir kad buk
tai tos ligos po apsiapaczawimo
iszizksta. Bet tyrinejimai mokitū
žmonių, ipatingai wieno isz mo-
kycziausiu dabar daktaru Euro-
pos Rudolfo Virchowo pertikrino,
kad prisilaikimas no kuniszkui dar-
bu, netik tai nesutruk ligas, bet
prieszingai, pailgina amžiu žmo-
gaus.

Daktaras Oesterlen taip sako:
"Per waldima sawo pageidimu
galima yra iszsisaugotie daug ne-
laimiu. Per waldima sawo pagei-
dimu žmogus wisuomet aptur už-
mokesni, nes nepatrotija sweika-
tos, pailgina amžiu ir wisuomet
tur nekaltą ir špakainą saužynia.
Bet suwaldytie sawo pageidimus
czystatoje gal gywentie, gal tik-
tai tas žmogus, kurs daboja wisu
sawo pajautimu, kurs wisur lai-
kosi rubežiaus ir daro ta, kas gal
jy padarytie laimingu".

Kaip namai, kuria duris ir lan-
gai ne yra uždarytie, negal užlai-
kytie szliumos, taip pat žmogus,
kurs nedaboja sawo pajautimu,
negal butie doringu.

Tas tik tai žmogus gal butie do-
ringu, kurs walgo ir geris tik tai
ta ir tiek, kiek nestbutinai yra
reikalingu del už užlaikimo gy-
wybes, o atsižada to wiso kas yra
nereikalingu ir bledingu.

Tas tik tai žmogus gal butie
doringu, kurs skaito tik tai tokias
knygas ir laikraszezius, kurie jam
gal atneszi nauda, o atsižada
wisu knygu, laikraszeziu, zabo-
wu, tinginytos ir wisokiu kitu
dalyku, kurie neatneszo doringos
naudos.

(Toliau bus)

Czekai protestawoja.

"Chic iszeina czezikas laik.
"Sotek", kurs labai tenkei ir la-
bai kwailai užpuldineja ant ne-
kuriu ypatu, o tankiausiai ant ku-
nigu. Keletas czeziksku kunigu
padawe iszdawje to laikrasze-
zio p. Bartos Bittnerm in krimi-
naliszka suda už nupleszima szlo-
wes. Kriminaliszkas sudas rinko
ant teisdariu žmones, neiszpazis-
tanczius nei jokiu tikejimu.

Taigi czeikai suszauke mass-
mitinga (ipatingai czeikai parapi-
jos Szw. Prokopo) užprotestawo-
jys prieszini kriminaliszka suda ir
prieszai iszdawejus mineto laik-
raszezio. Jeigu, sako, kunigai ir
iszdawejus butu wieno ir to pa-
czio tikejimo tai da greicziau gale-
ma butu daleistie teisdarius nepri-
pažy-szczius nei jokiu tikejimu,
o dabar, kad iszdawejus yra žmo-
gas be jokio tikejimo, o kunigai
katalikai ir tyczia jieszkotie tei-
sdarius isz puses apkaltinto iszda-
wėjau, tai yra didžiausia neteisy-
be. Užtatai ant mineto mitingo
susituro, ka toliau priwalo dary-
tie ir iszaiszkimo sawo paguodopia
ir pasigallejima del kunigu, ku-
riems nekaltai plesze szlowia.

Reikalingas Wargamistra.

Waterbury, Conn. lietuwiszka
parapija Sz. Juozupo, reikalauja
gero wargamistras, kuris gali ge-
rai lietuwiskai giedotie ir graji-
tie ant wargonu. Tegul atsiszau-
kia per lizszka, o gaus platesni
paniszkiniama. Parap. KOMITETAS.
Tegul atsiszaukia ant adreso
szito: M. Peza, 63 James St.,
Waterbury, Conn.

Wietines Žinios.

— Galwa miesto Swift ant žie-
mos ketina atstatitie niekurius
darbinykus, turinczius miesto
darba.

— Isz S. Chicago tapo arestza-
wota J. Pieruchowska užtai, kad
budama girta, smertinai primu-
sze sawo kudiki.

— Kas nori turetie puikia kny-
gelia sapnu, tegul užsiraszo "Lie-
tuva" ir užsimoka už ja isz wir-
szau, o gaus ta knygelia dow-
nu.

— Žilasis žydas, pas kury lie-
tuwiai turi sawo pinigūs ant už-
kawolimo sudeja, bankrutija. Žmo-
nes kasdien pulkais bega pas jy
sawo pinigų praszytie, bet nei
wienas negauna.

— Per neužsižurejima, kad szia
subata pripuola Užduszine diena,
inejo nereikalingai in pereita nu-
mery "Lietuvos" apgarsinimas ba-
liaus L. Ažuko. Delto pranesa-
me wisiems, kad ta diena jokio
baliaus nebus.

— Ant kampo Clark ir 15 ul.
wakare užpuole lauferiai ant po-
nios Romeo, gywenanczius po nr.
200 W. Taylor, kurie teip ylgi
smauge, pakol pone Romeo ne-
patrotino jausmu. Ate me jei auk-
siny laikrodely ir \$25.

— F. W. Misza, gywenantis
po nr. 869 Washtenow užsitruci-
jo nuodais wadinamais „Acidum
Carbolicum". Gywenio nesutikime
su paczia ir užtatai padare san-
gala.

— Spalio 24 trukis gelazinkelio
Lake Shore and Michigan South-
ern isz Chicago in New York
pribuwo per 18 adynu. Tai da
pirmas trukis, kurs teip greitai
isz Chicago atejo in New-Yorka.

— Neužmirszkite, kad rytto,
tuojaus po miszparui bažnytineje
saleje bus iszkilmingas apwaisz-
cziojimas metines szwentes
"Dr-tes S. Daukanto". Pribukite
wisi, o iszgarsite daug naudingų
pamokinimu del sawes.

— Kelsch Noreiko & Co.
szioms dienoms pradėjo drukuo-
tie didelį lietuwiszka katalioja
žiedu, laikrodeliu, kompasu ir tt.
isz kurio kiekwienas gales isz-
sirinktie wisokiu daiktu kokiu
tik noreis.

— B. Przybylskiene pada-
we in suda detektiwa Egana,
kurs priesz kelias dienas ant
smerties perszowe jos sunu. Su-
dzia La Buy pareikalawo \$5000
kaucijos. Sudas bus 7 Lapkriczio.
Adwokatai isz puses Przybylski-
nes yra paszaukti Chones ir J.
K. Bielinskis.

— Girtuoklis William J. Bel-
la, kurs tankei musze sawo pa-
czia, petnyczioje wakare isz re-
wolwerio perszowe ja,
potam pats sau szowe in galwa
ir tuojaus mire. Pati Bella gywe-
na po nr. 163 Lincoln ave.

— Spalio 26 ant upes Chicago
atsitiko eksplozija garinio katilo
ant garlaiwio "Morford", netoli
17 ul. Dalis katilo iszszoko ant
300 pedu auksztumo ir užmusze
J. Etikson, tarnaujanti ant gar-
laiwio "O. B. Green" Priegtam
6 dizekiai suzeide, isz ju neku-
rie tures mirtie.

— Subatoje, 2 d. Lapkriczio,
8 adyna wakare, saleje Pulaskio,
800 Ashland ave. "Lietuwiskas
Republ. Klubas 9 wardos" lai-
ky-sawo metiny mitinga, ant ku-
rio ukesai 9tos Wardos yra už-
kwiecziamis pributie. Bus rinki-
mas naujos administracijos ir kiti
swarbus dalykai priesz ateinan-
czias elekcijas.

KOMITETAS.

— Daktaras T. Kodis, kurs
ant seimo lenkiszko zwiazko ta-
po iszrinktu antru wice-preziden-
tu, prižada raszytie lietuwiszkus
straipsnius in lenkiszka laikraszi
"Zroda" ir priguli pri Komiteto
lenkiszko "Zwiazko," kurio mie-
riu bus platintie apszwietima terp
Lenku. Tas pats Dr-ras Kodis daro
lenkiszkus atskaitimus del Len-
ku. O daktaras Kossakauskas,
kurs kaip cze ant Bridgeporto
atwaziuoja, wadina sawi dideliu
lietuwiszkui patrijotu, priguli net
prie dweju lenkiszkui organizaci-
ju: lenkiszko "Zwiazko" ir Zjed-
noczenia" ir nesziuoja zenklus orga-
nizaciju.

— Jeigu kas norite gautie tik-
rai gera laikrodely, žieda ar la-
kita, isz tikru auksciniu ir sidabri-
nių daiktu, tai pirkite pas
Kelsch, Noreiko & Co. 356 W.
12th st. Chicagoje, o gausite wis-
ka teisingai, už kuria tai kompa-
nija, kaipio tikra lietuwiszka ir
teisinga, mes patys tikriname.
Daugiau Chicagoje jokiu lieta-
wiszku kompaniju nera ir už jo-
kias kitas netikriname.

— Nedelios wakare, 3 diena
Lapkriczio, kaip tik pasibaigis ap-
waiszcziojimas Dr-tes S. Dau-
kanto, bus didelis mass-mitingas
"Lietuwiszkui Republik. Klubui",
saleje L. Ažuko, ant kurio wisi
lietuwiai yra užprasžomi pributie,
nes szis yra paskutinis mitingas
priesz rudeniniuos elekcijas, kurios
bus ateinancziamie utarnyke 5 d.
Lapkriczio. Su guodone

P. JONAITIS, prez. L.R.L.

— Neužmirszkite kad nedeli-
je tuojaus po sumai bus metinis
mitingas "Dr-tes Simano Dau-
kanto", ant kurio da yra pigus
instojimas. Užtai kurie norite
prisiraszitie prie tos garbingos
draugystes, tai pasiskubikit, nes
tuojaus instojimas bus brangesnis.
Atminkit kad draugyste Simano
Daukanto tuojaus praangs wisas
kitas draugystias ir bus wiena
naudingiausia už wisas.

— Subatoje wakare 26 Spalio
ant kampo Rebej st. ir Jackson
boulevard liauferiai susirinko in
suwisu tuszczia stritkary, ir pra-
dejo musztie kondukturiu ir kra-
tyti jo kiszenius. Pamatias ta darba
liauferiu sargas, kurs daboja re-
lias ir pagal reikala perstumia re-
lias, inszoko in stritkary ir isz
wisu speku pradėjo musztie liau-
ferius. Liauferiai negawia nei cen-
to priwersti buwo begtie.

— Pirmas lietuwiszkas saliuonas
Chicagoje L. Ažuko, po nr. 3301
Auburn ave. ir kerte 33czios
arti lietuwiszkos bažnyczios.
Užlaiko wiska czystai ir puikai.
Wisada szaltas alus, puikus li-
keriai ir kwepenti cigari. Užlai-
ko puikia salia del mitingu wese-
liju ir ikitokiu zobowu. Jeigu isz
kito miesto atwaziuoja lietuwiai,
gali atsilankyti ir spakainiai per-
nakwot, teipogi ir roda gaut.

METINE SZWENTE Dr-tes Simano Daukanto.

Nedelioje, 3 diena Lapkriczio,
"Draugyste Simano Daukanto"
apwaiszczios su didžiausia isz-
kilmia sawo antra metinia szwen-
tia ir po draugiai diena užgimimo
Simano Daukanto. Apwaisz-
cziojimas bus bažnytineje sa-
leje. Subatoje isz wakaro sana-
riai, kurie nores gales atliktie
spawiedy sz. Nedelioje pusiau
aszunta adyna ryto bus Dr-tes
miszios sz., ant kurio wisi sana-
riai priwalo pributie in bažnyczia.
— Po sumai, tuojaus bus metinis
mitingas Dr-tes, ant kurio nauja
administracija užims sawo wietas
ir kiekwienas sanarys gaus po
konstitucija. O po miszparui pra-
sides apwaiszcziojimas.

Bažnytine sale bus papuozta
žaliu žolynais, terp kuriu rasis
pawiekslai Lietuwos didwyriu.
Ant apwaiszcziojimo bus lieta-
wiszkos kalbos, deklamacijos ir
giesmes su muzika.

Wisi Lietuwiai ir Lietuwaites
yra užkwiecziamis ant tos iszkil-
mingos dienos pributie ir pasi-
klusytie kalbu lietuwystes reika-
luose. Pamykit kad apwaisz-
cziojimas bus tuojaus po miszpa-
rui. Su guodone

DR-TE S. DAUKANTO.

Balius! Balius!

Draugyste Sz. Jurgio Chicago-
je tures sawo 3czia metiny ba-
liu nedelioje, 10 Lapkriczio, sa-
leje Pulaskio, 800 S. Ashland
ave., arti 18 ul. Sale yra puiki,
o prie tam grajus gera lietuwisz-
ka muzika, tai kiekwienas gales
gerai paszkotie ir gražiai pasibo-
witie. Janimo bus daugybe; o
inženga wyro su moteria ar pana
tik tai 25 c. Praside 6 adyna wa-
kare. Szirdingai užkwiecziamie
wisus Lietuwius ir Lietuwaites
atsilankytie.

Su guodone KOMITETAS. (9-11

APE Senowes Lietuwos Pylys.

Perspaudinta isz rasztu D-ro J. Basanawicziaus.

—o—
(Tasa.)

Pasakojant ape Lietuwiiu pylis, nei jokiu budu ne gali užtylėti ape senowes su Kryžiokais kariu ipatybias ir ju aszturma. Žinoma, jog Kryžoku draugystei Palestynoj' antisradant, jie inszadejo su netikinczeis kariatie; ateidami paskiaus in Kelmijos žemia (1228 mete) ir in Prusus, jie ta paty inszadejima ir ezionai su sawim atsigabeno, ir wel taip prigulinczini pilde, jog per kokes penkesdeszintis metu didesnia pusia Lietuwiiu Prusuose iszgabalijo, o gwais likusius sunkiau- sei sawo warguwai pawede. Cze reikes nors trumpai paminetie, jog tuomet praboczini musu, pagonais da budami, toki buvo žmones, ape kuriuos wienas dwilkojo szimtmeczio raszejus (Helmoldas) yra isztarias: "Daugel galima butu pagirtinu dauktu ape szitos gimines (Lietuwiiu) paproezius sakytie, jei tiktai ji turetu wien tikybia Kristaus, kurio apsakytusjy persekinejo..." Kaip kozna gimine, prisirszis drutai prie sawo ypatingosikybes kuri, pagal jos nuomonia yra geriausia, iszganytingiausia bei naudingiausia, teip liginai ir prose- niai musu twirtai ir stiprei laike- si priejtu tikėjimu, kuriuos no sawo garbingu seneliu buvo ap- tureja. Kryžiokai wel, pyldida- mi walia popieziu Romos tos ga- dynes, kurs'nojejo, idant szwiesa kriksczioniszkos tikybes in Lie- tuwa apszwiestu, gerai, regis nu mane ir žinojo, jog kardu bei u- gnimi negalimas dauktas nauja ti- kybia iszplatinti. Ale jie ir tai numane, jog isznaikinus ir iszgal- wos Lietuwa, labai butu smagu ant jos wietos inwaisinti kita tau- ta, ir kokia jie intaise puikia karalystia.

Žinome, jog Kryžioku draugys- te kareiwiszka uždeta tape war- da panos Marijos, ir Kryžiokai wisuomet szita warda aukszczi- sioje garbeje laikydami, didžau- sias del jo aukas isz Lietuwiiu ku- nu bei kraujo darydau. Tuomet, matai Kryžiokai, insteigtojai mu- su laiko Prusu stipriosios kara- lystes, da katalikais buvo, kai- po tikri katalikai szwensdau kas mets su didelia iszkilme wisas paženklintas wardui Marijos szwentes. Ant wisu szitu szwen- cziu pas Kryžiokus wisuomet di- deles minios wisoku augstu swecziiu — kareiwiiu isz wisos Eu- ropos apsilankydu, kuriuos jie isziwiesdau drauge in Lietuwa, idant su ta atejuni pagalba per tas szwentas dienas konosmarkiausei Lietuwiiu sumuszte, o wis "ant garbes p. Marijos juu draugys- tes užtartytojs, ir del pagarbini- mo wardo Wjeszpatis", kaip pa- tys Kryžiokai giresi. Kataliku bažnyczioje, "kaip žinoma, di- džiasios wardan Marijos szwentes pripuola: 8 Rug-sejo — jos užgi- mimo, 8 Gruodžio nekalto pra- sidejimo p. Marijos. Ant szitu tad dwieju szwenzciu dides ke- liones (wokiszka "reizus") in Lie- tuwa atliktie Kryžiokai buvo in- megia. Per szitas szwentes ne tik jie musu žmones daugiausei isz- musziaedawo, bet daugel rupin dawusi sudegint tame rudens laike jau suwalytus ir suwežtus jawus, idant likusieje musu prose- niai ateisenti meta turetu bada kentetie. Tankei ant meto da ir treczia kelionia didelia in Lietu- wa užsimdauo pradžioje wase- rios, ape diena pacziszimo p. Ma- rijos, ir szitos keliones laike isz- naikindawo wisus tuos jawus, kurie buvo ant seklos ateisen- cziam metui užsilika. Mažesniu kelioniu atlikdauo, pagal Kry- žioku raszejų liudijima, po des- zims, penkiolika ir daugiau per

meta, o kiekwienoje kelioneje ne wien naikino gywentojus Lietu- wos, wirszkius iszmuszdam, o moteres ir mužus waikus su sa- wim isz Lietuwos iszsigabenda- mi, bet ir wisus kaimus, jawus ant lauko ir t.t. — in plenta su- degindawo wisame pawiete, kury aplankytie teko. Senowes apra- szimuose kryžjokiszkuo kelioniu po Lietuwa, kone ant kiekwieno luskzto ju metraszcziu yra pami- neta, jog tokiu pawiete sude- ginta tapo tiek ir tiek bandos. Kaip daug jau ir senowes gady- neje Lietuwoje buvo auginama ir prilikomai wisoku naminiu gy- wuliu, isz to suprantame, jog 1337 mete wiename notoli Kau- no pawiete Kryžiokai sustweria ir iszsigabania su sawimi in asztuo- nis szimtus arklui; galwijus — kapomis, o awis — tukstancziais isz Lietuwos iszgabendawo!

Neturite užmirsztie, jog kas mets tokius grobius Kryžiokai musu žemeje grebe! Gywentojiu jau ir tuomet musu žeme turejys apszcziai, jog wienoj Darsunisz- kiu aprubeje 1380 mete per ke- las dienas daugiau per 4000 Lie- tuwiiu pateko in Kryžoku rankas ir tapo in wokiszkuo Prusuose werguwai iszgabenti... O kas gales suskautytie, kiek buvo už- muszta ir isznaikinta musu prose- niu per wisas tas keliones po kelis syk ant metu ir per tiek daug metu atliekamas... Szito- se kelionese Kryžiokai po mene- sy ir daugia Lietuwoje užtruk- dawo, walkiodamiesi isz wietos in wietu, pakelui pleszdami, de- gindami ir naikindami. Gaujos Kryžioku kartkarcziais neimma- nomai dideles budawusios: po 10, 20—30 tukstancziu stipriu szarwuotu wyru kareiwiiu su pa- gialbinikais ir swecziais, isz wi- sos kone Europos susirinkusiais. Galima numanytie, jog musu prose- niams sunku buvo szitos kare- iwiu minios priesztyti, ir jos Lietuwoj baugingai smarkawo py- lis musu inindamos ir wiska naikindamos.

Kokia meile szirdyse Kryži- oku dege, kuomet jie musu ne- laimingus prosenius kardu bei ugnimi kriksczionystia werte mes aiskiai ir geriausei supraztie ir numanytie galesime isz žemiau primegtu keliu apipasakojimu paties Kryžioku, Wigando, ku- riam teko ne syk Lietuwa ap- lankytie ir matytie kitu Kryžioku weikalus. Cze tiktai reikes pami- netie, jog Wigando Kronikojo (no 1293 iki 1394meto) ant kiekwieno luskzto randame tokius apipa- sakojimus.

Dabar insitemykite! 1331 m. Kryžiokai turejo wiena su Lie- tuwiais karionia, kuri jiems ne- pasisekus, nes daugel Kryžoku prauwu. "Kowai pasibaigus jos wietapžiuredamas komendatorius Kelmijos, O. Liuterberg, at- siliepias, idant kiekwienas, kur- sai draugystia Kryžioku milins, pagieja užsidektu, ir ingraudini- as, idant nei wienam pagonui (Lietuwiiu) nepraleistu, bet wi- sus užmusztu..." 1338 mete, dienof in dangi emimo p. Ma- rijos (15 Ragpjuczio), Kryžioku marszalkas Henrikas Dusemer kowoje Galekaukiu laukuose (Žemaitijoje) in 1220 pagoniu Lietuwiiu iszmusze... Kita syk užmuszta tapo daugiau per 12000 pagoniu, "kuomet jie malones no magistro (Kryžioku wyriau- siojo) melde...." 1352 m. bro- lis Schindekopf pas Kurszo mares sugrebe 45 wyrus, neskaitant tu, kuriuos liepe užmusztie ir prigirdintie... Žiema 1361 m. "brolis Henr. Schieningen da syk iszejus isz Ragaines, su pagonais neprieteliskai pasielge, naikinda- mas juos kardu, ugnimi ir pleszi- mais, ir krysztandamas (su tri- jumpu) namo linksmi sugryžo, didia daugybia Lietuwiiu nužudi- nias..." 1363 m. magistras Wenrikas su daugybia Kryžioku ir kitu swecziiu, inemes ir sudegi- nias Basinos pylis, apgule Welio-

nes (Weluonos) pylis ir ja in ket- wirta diena suarde ir iszgriewe. Tos pylies perdetinis, warda Ga- sztutis, iszsigandias meldžia susi- kalbetie su magistru, o marszal- kas Hennig Schindekopf swei- kindamas jy pratarė: "Nenoriu idant tu mania už tai kaltintune, jog einant, užmusztas tapsi," ir užmusztas tapo drauge su daugy- bia pagonu. Sugauta buvo da in 500 pagoniu; penkta diena grižta kareiwiai namo, kiekwiena su- gaudami in kalejima gabena ir wisus užmusza... Toliau Wi- gandas pasakoja, jog wiena karta Kryžiokai in "dewinta diena atei- na in ta wietu, kur buvo sawo maista palikia, o Wieszpatis Die- was apdawanoja juos wisokerio- pu grobiu, sugautais wyrais, mo- terimis ir tt. Nei numanytie ne- galima, kiek buvo užmusztu; pa- tis wel (Kryžiokai) sweiki namo gryžta wesdamies drauge Lietu- wius ir Gudus sugautus..." "Tuo pacziu metu (1377), kuomet marszalkas (Hennig von Schindekopf) buvo žemeje pagon- nu, nekurie pateikunai ir latrai, ape tai dažinoja degina arklui sziena ir linksmi gryžta in Prus- sus wezdamies drauge Gudus ir pagonius. Tam pacziam mete, dienof užgimimo p. Marijos, ma- gistras Winrikas ir perdetiniai su didelia kareiwiiu gauja atejo pas Wieliones pylis, ka užmatia, py- lies bajorai ir kiti iszsigando ir patis pylis su wisu labu sudegino, o magistras su karužemis sawo nuejo iki naujojo Kauno ir tenai stowejo 6 dienas ir ugnia iszczu- dyjo Eirogales aprubia ir kitus pawietus, Paskiau magistras pe- rejo drauge su sawiszkiomis per di- delius tyrimus pagityje, o pereid- damas skersai ir iszilgai daugy- bia pagonu užmusze ir in kaliny- su twere moteriskias ir wyrus... Neopilgo wel rege nauja kelio- ni (reizan). Magistras pawede ja atliktie marszalkui (Hennig von Schindekopf) ir kitiems wi- resniems, kurie iszszios puses Ne- muno Lietuwos žemia pustijo ir daugel užmusze; apgule naujajį Kauna, o Wieszpatis Diewas su- teike jam iszminty, idant jis nu- plukdintu (waltims) sawo kareiw- ius ir prie kitos pylies ant upes Newežos kranto; ineidami in szita pawieta pagonius isznaikino. (Toliau bus.)

PAJIESZKOJIMAI.

Pajieszkau sawo brolio Mateu- szo Juronio, paeinanczio isz kai- mo Kampiniu, gmino Weiweriu, redybos Suwalku. Jau 15 metu kaip gywena Amerikoje. Kas ape jy žinotumet meldžiu danes- tie ant adreso szito:

Wincas Juronis,
769 N. Montello str., Brockton,
Mass.

Pajieszkau sawo brolio Antano Urbanawicziaus, paeinanczio isz kaimo Grigalunu, gmino Gudeliu red. Suwalku. 4 metai kaip A- merikoje. Kas ape jy žinotumet meldžiu danesztie ant szio ad- reso:

Juožas Petruszkewiczius,
769 N. Montello str., Brockton,
Mass.

Pajieszkau Juozupo Wewon- dauskio, paeinanczio isz sodzius Ubelines Unikui; paskutineme laike gyweno jisai Chicagoje. Jei- gu kas ape jy žinote, teiksites danesztie, nes turiu labai swarbia žinia del jo. Mano dresas:

J. W. Gagznos
Hesperia, Cal. (16—11)

Pajieszkau sawo draugu Anta- nano Sunelaiczio ir Juozapo Ste- nekos, abudu isz Suwalku red. A. Sunelaitis isz parapijos Griz- kabudžio, kaimo Barzdu, o J. Steneka parap. Pilwiskiu, kaimo Pupuju, jeigu kas žino ape juos, arba jie patis nuoszdidiu praszau duotie žinia ant adreso tokio:

B. Jusaitis 369 Broad str.
Bridgeport, Conn.

Žinios wisokios.

† Buwusi kalalienia Salu Ha- wai, Liliuokalani ketina apsigi- wentie Austrijoje.

† Isz Petersburgo danesza, kad ministeris Darnow ketina atsi- žodetie sawo ureda.

† Iszpanai ant trumpo laiko, pakol laikas lietuwis nenustos, nu- stojo kariuotie su Kubecziais.

† Mieste Delta sudege namai auksstesnes mokslaines. Isz žmo- niu 15 paliko dikecziai suzeistu.

† Spalio 29 St. Louis, Mo. su- sidauze du trukiai Mississippi & Pacific. Isz waziuojencziu keletas tapo užmusztu ir daug suzeistu.

† Kynai ir pradeda judintis da- likuose mokslo. Mieste Tientsine ketina pastatytie universiteta, o po kitas wietas daug gimnaziju.

† Daina žinios isz salos Kubu, kad tenai Iszpanai baisiausi bu- du žudo paimtus in newalia Ku- bieczius. Ypacz tuos, kurie ka- riawo už liuosybia.

† Spalio 29 Philadelphia, Pa., prasidejo prowa garsožmogudzio Holmeso, kurs jau daug kartu buvo apskunstas, bet wis isisukdawo ranku teisybes.

† Nigeris Henry Hillard, neto- li Tyler, Tex., Spalio 29 tapo gywas sudegintas. Užtatai, kad baisiausi budu nužude paczia farmerio L. Bell'a.

† Sultana Turkijos ketina už- musztie. Konstantinopolije daug yra arezawotu, o kaip nekurie laikraszcziis danesza nemažai yra nužudytu už maiszta priesz Sul- tana.

† Kynai, nors su dideliu wargu- sutiuko su Japonais. Kynai priža- dejo Japonams užmoketie 120 milionu dolieriu, idant tiktai ap- leistu sala Liao Tung.

— Kokis Antanas Ceklarskis, gyvenantis 10 W. 16 ul. eida- mas per geležinkelį ant Jeffer- son ul. papuole po trukiu, kurs nupjowe jam koja ir ranka.

† Užweizdetojai pacztos mieste Sarignano Italijoje su dinamitu namus pacztos iszkele in padan- gias. Ta padare su tuo mieriu kad užsleptie sawo wagystias.

† Ant geležinkelio Baltimore and Potomac netoli dipo Bowie, susidauze du trukiai ir per tai daug žmonių suzeide, o du ant smerties užmusze.

† Tapo apgarsintas prisakimas caro Maskolijos, no 1896 metu su- twertie Kauno twir pylaje per- žanklinta daly inžinieriu ir atsa- kancziais mokytu kareiwiiu del lekiujimo po ora.

† Apskritije Seymour ir New London, Wis. dega miszakai ir iszdzdiuwusios pelkes. Farmeriai labai bijo, kad ugnis da daugiau neprasiplatintu, nes jau ir teip kaletas farmersku gywenimu su- dege.

† Newport, Pa. keleta dienu atgal, nukrito no reliu trukis ir per tai susidauze. Maszinistas ir jo pagelbinykas tapo ant wietos užmusztu, o 12 isz pasazieriu tapo suzeistu.

† Maskolija nori užimtie Kore- ja. Kaip danesza paskutiniai te- legramai, Maskolija nusiente te- nui keleta kareiwiszku garlaiwiiu, Japonija teippat. Jeigu su geru- mu nesutiks tai prasides kare tarp Maskolijos ir Japonijos.

† Bažnyczia katalikiszka mies- te Petrozawodzke bus greitai pradeta statytie per storonia kun. Juwinalio. Wisoje Oloneckoje red. yra ape 500 kataliku. Klebonu tu wisu kataliku, iszbarstytu po wi- sas dalis gubernijos, yra guod. kun. Juwinalis. Wieta del gy- wenimo kunigui yra paskyrta mieste Petrozawodzke. Iki dabar- tiniam laikui mieste Petrazawod- ske buvo tiktai wiena maža kop- lilele, arba kambaris paprasto

namelio. Kun. Juwinalis užmane- pastatytie nors maža bažnytelia, bet turedamas toky maža skaitliu ir tai biednu parapijonu, prad- jo po kitus miestus ir miestelius rinktie pinigus ant pastatymo bažnyczios wieste Petrazawodzke.

† Žemeje Kynu kasdien lauk- pjowynes kriksczioniu. Kynai yra baisei inrszias prieszai žmo- nis pribuwusius isz Europos. Tw- riasis daug paslaptingu draugys- cziu su tuo mieriu, kad žudytie pribuwusius isz Europos, o ypacz kriksczionius.

† Maskolija iszsiunte tris ko- misijus in Mandžiurija, kuri iki dabartiniam laikui prigulejo Ky- nams. Mieriu komisijos yra ap- žiuretie ir apraszytie wietas per kurias bus daromi geležinkeliai. Geležinkeliai bus daromi no Ner- czinsko iki Port Artur.

† Spalio 30 atejo telegramas isz Armenijos, kad Armenijoje prasideda tikras maisztas. Kas tiktai tur sweikas rankas ir koj- es ir sziočia tokia szaudykia, tai jau tuojaus ir stoja prieszai Turka. Wietoms jau pradeda rinkties po keleta szimtu ir daugiau.

† Francuziskzas garlaiwis "Canton" sugrižo isz salos Mada- gaskaro in Algiriu. Tas garlai- wis weže keleta szimtu sergan- cziu kareiwiiu. In Algiriu atwe- že tiktai ape du szimtu giwu, o kitus wisus, kurie kelioneje mi- re, palaidojo mariu wandenije.

† Prusu laikraszcziis labai yra nekantanti, kad Maskolija didelia intekmia turi Kynuose ir labai daug gawo no waldzius Kynu ant naudos sawo. Todel rodija Prusams, kad ir Prusai užimtu sau kokia nors daly, arba kad ka nors tokio padarytu, kad ga- letu pasinaudotie.

† Pawasary ateinancziu metu, prades darytie geležinkely no miesto Grodno iki miestui Au- gustawui Suwalku red. Teippat darys geležinkely no miesto Kau- no iki miestui Bialystok ir ge- ležinkely no Uranu paigins iki miestui Suwalku.

† Garlaiwis Orizoba, kuris isz Salu Hawai atejo in New Yorka danesza, kad mate ant mariu de- ganti amerikonzka garlaiwi "City of St. Augustine". Garlai- wis "Orizoba" prisiartinias prie deganczio garlaiwo persitikrino, kad jau tenai žmonių nebuwo. Tur but kitas koks nors garlaiwis paeme žmonis.

† Szy rudeny bus Petersburge susirinkimas mokintu žmonių, o ypacz sifilidologu (daktaru, kurie specializskai iszimokino gydima biauura ligu). Ant susirinkimo bus apswarstomi ineszimai, kuriu mieriu yra isznaikintie biauarias ligas, kuriuos tukstanczius padaro nealimingais ir tukstancziais nu- waro priesz laika in graba.

† Ant naujo tapo pastatytas pa- minklas Mickewiczui mieste Tar- nopol. Paminklas yra padarytas labai puikei ir isz brangio akme- nio. Pamatas yra 3 mastu augsz- czio, opats iszreiszkimas Mickewi- cziaus 24 masto. Ypata reizen- ti Mickewicziiu yra stownti, wie- noje rankoje laikanti sulenkts popierius, o antra ranka padeta ant krutines.

† Kaip rodos wienybe Prusu, Italijos ir Austrijos in niekus pawirs. Kanclerius Italijos Crispi- sawo kalboje priesz kareiwius iszreiszkia teip: Ne asz susiwe- niaju su Austrija ir nebuczia su- siwienijas, jeigu tada asz buczia kancleriu. Kas link Austrijos tai mes Austrija teip milim dabar, kaip ir priesz 30 metu. (Tada ka- riawo su Austrijokais).

† Kauno red. Aukmenes par- bajoras Montwillo su 15 wyrų (jo darbinyku ir kaiminu ukiny- ku) papuole po kriminaliskiu su- du už nužudima arklinio wagio Jankausko. Kaip pasibaiks su Montwilla tai da nežinia, nes jis

nenori pasiduotie prisudimui Wil- niaus apskritinio sудо ir padawe in senata. O isz žmonių, Wilniaus apskritinis sudas, wienus iszleido, o Koczku ir Stonku prisudijo in sunkius darbus in Siberija ant 6 metu, o Sensi, Dankszi ir Laba- nauski ant 4 metu.

† Spalio 29 Londine ant uli- czios New Church eksplodawoje- gasas. Namus, kur tas atsitiko su- draske ant szmotuku ir pagadino keleta kitu arcziu stowincziu namu. Kada atsitiko eksplozija kartu užsidege namas. Ugnį greitai užgesino, bet eksplozija buvo priezastis smerties keletu žmonių. Kiek yra užmusztu ir suzeistu da- tikrai nežino.

† Anglijoje pradėjo rinktie pi- nigus del Armenu, aprobawotu no Turku ir kentancziu badi ir szalty. Pasiuntinis anglijos, gy- wenantis Konstantinopolije at- siunte in Anglija žinia, kad rei- kalingi yra 40,000 dolieriu, idant per žiema užlaikytie no bado niekuriuos nuskriaustus Armenus ir neturinczius isz ko gywentie. Londine susitwere komitetas, kurs ketina surinktie tuos 40,000 ir nusiustie Armenams.

Isz proto iszejo.

Jau skaitytojai daug girdejo ape kunigus, kurie atsiskyre no bažnyczios katalikiszkos ir prad- jo twertie naujas parapijas wa- dinant anas "Neprigulmingos bažnyczios". Nerek cze sakytie ape juokinguma to wardo, nes koznas biskiturintis prota žino, kad tai yra kwallinimas žmonių. Ar no wieno, ar no kito wis yra prigulminga, o koks cze skyrus del žmonių? Wis kasztuoja. Ar užlaikimas kunigo kataliko ir e- sanciuzo wienybeje su Popieziu, ar atskaluno esanciuzo atsiskyrusio no Popiežiaus, o kartu no baž- nyczios katalikiszkos. Tokiu eks- kunigiu (atskalunu) yra jau kele- tas Amerikoje, toki atskalnai jau ne yra katalikais, ape ka kož- nas žino isz apgarsinimu no wys- kupu ekskomunikos, tai yra at- skirimo isz skaitliaus kataliku. Kada žmogus, arba kunigas, arba wyskupas sawo darbais atsiskyr- ia no bažnyczios katalikiszkos ir tan- kei isz kokios nors priezasties (tunkiasei del biznio) neprisi- pažista priesz wisuomenia, kad jis jau ne yra kataliku, tada bažny- czia katalikiszka ragina jy prie pakutos, o kada neklausio, apgar- sina del wisuomenes kad tas ir tas jau ne yra kataliku, ir kad ne esa kataliku ne gal pildytie reikalų kunigo, arba wyskupo ka- talikiszko. Tas tad apgarsinimas del wisuomenes ape atskirima ka nors no bažnyczios paprastai wadina "ekskomunika". Tokia atskirtu no bažnyczios, buwusiu kunigu yra keletas, jie wisi, idant žmones ju nepamestu, neprisi- pažista, kad jie jau ne yra katalikai ir kaipo nekatalikai netur tiesos laikytie miszias, klausytie spa- wiesnes ir t. t. Bet to mažai, tie atskalnai isztikro isz proto is- zeja. Pereta nedelia Buffaloje laike sawo susirinkima, kaip jie pawadina "soima" ir ekskomuni- kawojo katalikus wyskupus, ku- nigus, redaktorius ir t. t.

Ar netiesybe, kad isz proto is- zejo? ekskomunikawoja (atskiria) no sawes katalikus wyskupus, kunigus, redaktorius ir t. t., kurie niekados prie ju nenorejo prigule- tie ir dabar nenori. Tai iszeina lyginai kaip ta pasaka, kuri teip skamba: Papuola Jurgis už ber- na pas Antana. Antanas libuda- wo twarka ir nore turejo sawo silpnibes, wienok giweno pride- rancziai. O Jurgis wisus bjaurino ir per ta gEDA buvo del wisos szejminos Antano. Antanas tan- kei snekedawo Jurgiu, idant jis pasitaisytu, bet Jurgis nenorejo nei pasitaisyti, nei Antano kla- usytie, todel iszejo no Antano ir pradėjo kaltintie szejmina Anta- no prie sawios, o sustikias su antru tokiu kaip pats, sustare apgarsintie swietui, kad jie tokius žmonis kaip Antanas atskiria no sawo garbes wertos wisuomenes. Chicagietis.

